

පලමු වාර පරිශ්චත්‍ය 2019 මාර්තු  
First Term Test, March 2019

10 ශේෂීය  
Grade 10

ව්‍යවසායකත්ව අධ්‍යාපනය - I

පැය දෙකකි  
Two hours

- ප්‍රශ්න සියල්ලට ම පිළිතුරු සපයන්න.
- 01 සිට 20 තෙක් ප්‍රශ්නවල දී ඇති (1), (2), (3), (4) යන පිළිතුවලින් නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැලුපෙන පිළිතුරු කෝරන්න.

- (01) ව්‍යවසායකයෙහි තුළ දැකිය තැකි මූලික ලක්ෂණයක් වනුයේ,
- ලාභ උපරිම කිරීමට පමණක් කටයුතු කිරීම.
  - පවත්නා අදහස් හා සංකල්ප එලෙසම ක්‍රියාත්මක වීමට සැලැස්වීමයි.
  - අවදානම් මග හරිමින් ව්‍යාපාර කටයුතුවල තිරත වීමයි.
  - පටතින දේ පිළිබඳ විමසිලුමන් වෙමින් වෙනසක් කිරීමට උත්සාහ දුරිමයි.
- (02) ගිතා, නීතා සහ සිතා විවිධ ආකාරයෙන් ව්‍යාපාර කටයුතුවල නියුත්ක් වේ.
- ගිතා - ව්‍යාපාර පරිසරය විශ්ලේෂණය කර ව්‍යාපාර අවස්ථා හඳුනාගෙන නව ව්‍යාපාරයක් පවත්වාගෙන යයි.
- නීතා - ව්‍යාපාර පරිසරය අධ්‍යාපනය කර ව්‍යාපාර අවස්ථා හඳුනාගෙන නව නිපැයුම් කිරීම.
- සිතා - ව්‍යාපාර පරිසරය විශ්ලේෂණය කර ව්‍යාපාර අවස්ථා හඳුනාගෙන හාණ්ඩ අපනායනය කිරීමයි.
- තිදෙනා අතුරෙන් ව්‍යාපාර ව්‍යවසායකයෙහි ලෙස සැලකිය ගැක්කේ,
- ගිතා ය. (ii) නීතා ය. (iii) සිතා ය. (iv) නීතා හා සිතා ය.
- (03) ව්‍යාපාරික කටයුතු පිළිබඳ ප්‍රකාශ දෙකක් පහත දැක්වේ.
- x අඩු මුදලක් යොදවන ව්‍යාපාර හැමවිටම අසාර්ථක වේ.
- y ව්‍යාපාර සැලසුම් සැකසීමේදී බාහිර පරිසරය පිළිබඳ පුරෝගතනයක් කිරීම අවිනිශ්චිත හාවයෙන් යුත්තය.
- ඉහත ප්‍රකාශ විලින්
- (i) x, y නිවැරදි ය. (ii) x වැරදි වන අතර y නිවැරදි වේ.
  - (iii) x, y වැරදි වේ. (iv) x නිවැරදි වන අතර y වැරදි වේ.
- (04) ව්‍යවසායකයා හැමවිටම විශ්වාස කරන්නේ,
- (i) වාසනාව පිළිබඳව ය. (ii) දෙදිවය පිළිබඳව ය.
  - (iii) අනායන් පිළිබඳව ය. (iv) තමා පිළිබඳව ය.
- (05) අන් අයගේ අදහස් මත නොයුත් තම අදහස් මත තීරණ ගැනීම ව්‍යවසායකත්වයේදී
- (i) වගකීම ලෙස හඳුන්වයි. (ii) අවදානම ලෙස හඳුන්වයි.
  - (iii) ස්වාධීනත්වය ලෙස හඳුන්වයි. (iv) ජයග්‍රහණයන් ලෙස හඳුන්වයි.
- (06) ව්‍යවසායකයෙහි සැලසුම්කරන කුසලතාව
- (i) සංකල්පනාත්මක කුසලතාව ලෙස හැඳින්වේ. (ii) විශ්ලේෂණාත්මක කුසලතාව ලෙස හැඳින්වේ.
  - (iii) මානව කුසලතාව ලෙස හැඳින්වේ. (iv) තාක්ෂණික කුසලතාව ලෙස හැඳින්වේ.
- (07) ව්‍යවසායකත්වයට වඩා ඉහළ වැටුපක් ලබන රැකියාවක් සඳහා ඇති කැමැත්ත
- (i) සංස්කෘතික සාධකයකි. (ii) සමාජ සාධකයකි.
  - (iii) දේශපාලන සාධකයකි. (iv) ආර්ථික සාධකයකි.

- (08) ව්‍යවසායකයකුට සිය ව්‍යාපාර අදහස් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී අවදානම් ගැනීමට සිදුවේ. අවදානම් ගැනීම යනු,
- (i) එම අදහස සාර්ථකවීමට ඇති ඉඩකඩ වැඩි බව..
  - (ii) එම අදහස ක්‍රියාවට නැංවීමට අපහසු බව.
  - (iii) එම අදහස් ප්‍රතිඵ්‍යුත් තෙක් වන බව.
  - (iv) එම අදහස සාර්ථකවීම හෝ අසාර්ථක වීම.
- (09) පුද්ගලයකුට සිය පැවැත්ම සඳහා අනිවාරයයෙන්ම සපුරා ගත යුතු මූලික දැ
- (i) අවශ්‍යතා වේ. (ii) භාණ්ඩ වේ. (iii) සේවා වේ. (iv) ව්‍යවමනා වේ.
- (10) ඕනෑම ව්‍යාපාරයක පොදුවේ දක්නට ලැබෙන ලක්ෂණය වනුයේ,
- (i) නිෂ්පාදන කටයුත්තක නියලීම. (ii) ලාභ ලැබීම.
  - (iii) ප්‍රවාරණය. (iv) සිමිත සම්පත් භාවිතය.
- (11) ප්‍රතිලාභය හා අවදානම අතර සම්බන්ධය දැක්වෙන නිවැරදි ප්‍රකාශය තෝරන්න.
- (i) ප්‍රතිලාභය ඉහළ නම් අවදානම ඉහළ වේ.
  - (ii) ප්‍රතිලාභය ඉහළ නම් අවදානම පහළ වේ.
  - (iii) ප්‍රතිලාභය පහළ නම් අවදානම ඉහළ වේ.
  - (iv) ප්‍රතිලාභය හා අවදානම අතර සම්බන්ධතාවයක් තැන.
- (12) මිනිස් අවශ්‍යතා හා ව්‍යවමනා සපුරාලන භාණ්ඩයක දැකිය හැකි ලක්ෂණයකි
- (i) අස්ථාග්‍රහ බව. (ii) සම්ජාතිය වීම.
  - (iii) ගබඩා කළ නොහැකි වීම. (iv) සපයන්නාගෙන් වෙන්කළ නොහැකි වීම.
- (13) ව්‍යවසායකයකුගේ තුළුම්කා දැක්වෙන නිවැරදි පිළිතුර තෝරන්න.
- (i) අයිතිකරු, කළමනාකරු, නිෂ්පාදකයා (ii) අයිතිකරු, නායකයා, නායකයා
  - (iii) නායකයා, සැපයුම්කරු, කළමණාකරු (iv) අයිතිකරු, කළමනාකරු, නායකයා
- (14) ව්‍යවසායකයකු සතු මූලික ලක්ෂණයක් වනුයේ,
- (i) ලාභ උපරිම කිරීමට කටයුතු කිරීම. (ii) අවදානම මගහරිමින් කටයුතු කිරීම.
  - (iii) පවත්නා දේ වෙනස් කිරීමට කටයුතු කිරීම. (iv) පවත්නාදේ එලෙසම ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- (15) සමාජ අවශ්‍යතා සපුරාලීමට නිර්මාණාත්මක විසඳුම් ඉදිරිපත් කරන්නා
- (i) නිර්මාණයිලි ව්‍යවසායකයා. (ii) සමාජයිය ව්‍යවසායකයා.
  - (iii) ව්‍යාපාර ව්‍යවසායකයා. (iv) අභ්‍යන්තරික ව්‍යවසායකයා.
- (16) තුළුම් නැමැති නිෂ්පාදන සාධකයට අයත්වන සම්පතක් වන්නේ,
- (i) වනාන්තර. (ii) ගොඩනැගිලි. (iii) යන්ත්‍රපුතු. (iv) උපකරණ.
- (17) කුතුහලය වර්ධනය කර ගැනීමට නම්
- (i) විවිධත්ව ග්‍රහණය කර ගත යුතුය. (ii) අසාර්ථකත්වය හමුවේ පසුබැං යුතුය.
  - (iii) කුතුහලයෙන් කටයුතු නොකළ යුතුය. (iv) ගැටයුව හමුවේ පසුබැං යුතුය.
- (18) නිර්මාණයිලිත්වයට බාධාකාරී නොවන සාධකයකි
- (i) විශ්වාසය හා ආකල්ප කෙරෙහි තදබල ලෙස ඇඟි ගැලී සිටීම.
  - (ii) එක ගැටයුවකට එකම විසඳුමක් පමණක් ඇතැයි සිනිම.
  - (iii) තරකාණුකුල පදනමක පිහිටා කටයුතු කිරීම.
  - (iv) ක්‍රියාකාරීති ප්‍රතිඵ්‍යුතු අපේක්ෂා කිරීම.
- (19) ව්‍යවමනාවන් පමණක් ඇතුළත් කාණ්ඩය වන්නේ,
- (i) ආහාර, නිවාස, බත්, පාන් (ii) පාන්, නිවාස, ආහාර, කිරී
  - (iii) කිරී, නිවාස, පාන්, බත් (iv) කිරී, නිවාස, බත්. පාන්, පිටිවු
- (20) අවශ්‍යතාවයන්ට ගැලෙපෙන ව්‍යවමනාව දැක්වෙන ප්‍රකාශය තෝරන්න.
- (i) පාන් - ආහාර (ii) ඇඟිම් පැලදුම් - සාරිය
  - (iii) අධ්‍යාපනය - නිවාස (iv) නිවාස - ආරක්ෂාව

පලමු වාර පරීක්ෂණය 2019 මාර්තු  
First Term Test, March 2019

10 ගේනිය  
Grade 10

ව්‍යවසායකත්ව අධ්‍යයනය - II

- ප්‍රශන සියල්ලටම පිළිතුරු සපයන්න.

- (01) ගාලිකාගේ පාසල් අධ්‍යාපනයේ දී ජනප්‍රියතම විෂය ව්‍යවසායකත්ව අධ්‍යයනය විය. අධ්‍යාපන කටයුතුවලින් පසුව ව්‍යාපාරික කටයුත්තක් ඇරිම ඇගේ සිහිනයක් බවට පත්විය.

තමා ලැබූ දැනුම හා මවගේ හැකියාවත් උපයෝගී කරගෙන පාසල් හැරයාමෙන් පසු ගාලිකා රටේ ආර්ථිකය, වෙළඳපල තත්ත්වය හා හාවිතයට ගත හැකි තාක්ෂණය පිළිබඳව තොරතුරු අධ්‍යයනය කර නව නිෂ්පාදනයක් ලෙස දේශීය සම්පාදන උපයෝගී කර ගනිමින් රස කැවිලි ව්‍යාපාරයක් ඇරිය. දේශීය හා විදේශීය සංචාරකයින් බහුල වශයෙන් ගැවෙශන දෙනුවර ප්‍රදේශයේ මෙම ව්‍යාපාරය ඇරිය අතර අවශ්‍ය අමුදුව්‍ය ප්‍රදේශයෙන් අඩු මිලට සපයා ගන්නා ලදී. ගුම්ය ප්‍රදේශයේ අඩු ආදායම් ලබන පවුල් වලින් ලබාගත්තේය.

ඉතා තෙවී කාලයකින් දියුණුවට පත් මෙම ව්‍යාපාරය ඉපසු මුදලින් වාර්ෂිකව පොදු කාර්යයක් ප්‍රදේශය සඳහා නිම කරන ලදී.

ඉහත ජීවිත ප්‍රශ්න ප්‍රශ්න සඳහන් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

- ගාලිකා සාර්ථක ව්‍යවසායකයෙහි බව තහවුරු කිරීම සඳහා කරුණු දෙකක් ඉදිරිපත් කරන්න.
- ගාලිකා විසින් ඉවුකරනු ලැබූ සමාජයීය වගකීම් දෙකක් දක්වන්න.
- සමාජයීය වගකීම් ඉවුකිරීම නිසා ගාලිකාගේ ව්‍යාපාරයට ලැබුණු වාසි දෙකක් දක්වන්න.
- මෙම ව්‍යාපාරය තුළින් දේශීය ආර්ථිකයට හිමිවන වාසි දෙකක් ලියන්න.
- ගාලිකා විසින් අධ්‍යයනය කරන ලද බාහිර ව්‍යාපාර පරීසර සාධක 2 ක් නම් කරන්න.

(ලකුණු  $4 \times 5 = 20$ )

- (02) (i) ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණ දෙකක් දක්වන්න.
- (ii) නිරමාණයීලිත්වයට බාධාකාරී සාධක 2 ක් ලියන්න.
- (iii) නිරමාණයීලිත්වය වර්ධනය කරගතහැකි ක්‍රම දෙකක් පෙන්වා දෙන්න.
- (iv) නළේව්තප්‍රයුදාන සිදුකරන ආකාර දෙකක් දක්වන්න.
- (v) ව්‍යවසායකයා හැමවිටම අවදානම හා ප්‍රතිලාභ පිළිබඳව සැලකිල්ලක් දක්වයි. එම අවදානම හා ප්‍රතිලාභය අතර ඇති සම්බන්ධය පෙන්වන්න.

(ලකුණු  $4 \times 5 = 20$ )

- (03) (i) ව්‍යාපාර හා ව්‍යාපාරිකයා අතර ඇති සම්බන්ධතාවය දක්වන්න.
- (ii) අවශ්‍යතා හා වුවමනා අතර ඇති වෙනස්කම් දෙකක් දක්වන්න.
- (iii) හාන්ඩ හා සේවා අතර වෙනස්කම් දෙකක් ලියන්න.
- (iv) (අ) ව්‍යවසායකත්වයෙන් ව්‍යවසායකයාට හිමිවන වාසි එකක් ලියන්න.  
(ආ) ව්‍යවසායකත්වයෙන් දේශීය ආර්ථිකයට හිමිවන වාසි එකක් ලියන්න.

(ලකුණු  $4 \times 5 = 20$ )